

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 31.05.1991 Časová verzia predpisu účinná od: 31.05.1991 do: 31.05.1998

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

206

VYHLÁŠKA

Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

z 2. mája 1991

o hospodárení s teplom, riadení sústav centralizovaného zásobovania teplom a o ochranných pásmach

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky po dohode so zúčastnenými orgánmi ustanovuje podľa § 28 zákona č. 89/1987 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe tepla (ďalej len „zákon“):

ČASŤ I

Základné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje

- a) zásady hospodárenia s teplom,
- b) zásady riadenia sústavy centralizovaného zásobovania teplom (ďalej len „sústava“),
- c) ochranné pásma,
- d) rozsah, podmienky a spôsob ochrany zariadení rozvodu tepla.

§ 2

Rozsah úpravy

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na ústredné vykurovanie¹⁾ a prípravu teplej úžitkovej vody a primerane aj na lokálne vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody v mieste spotreby.

(2) Ochrana zariadení rozvodu tepla sa vzťahuje podľa tejto vyhlášky na primárnu a sekundárnu časť rozvodu tepla a na stanice, v ktorých sa upravujú parametre teplotonosnej látky (ďalej len „odovzdávacia stanica“).

ČASŤ II

HOSPODÁRENIE S TEPLOM

§ 3

Zásady hospodárenia s teplom

(1) Hospodárením s teplom sa rozumie súhrn činností, ktoré v súlade s palivovo-energetickou politikou štátu, pri starostlivosti o zdravé životné prostredie, zabezpečujú účelnú spotrebu prvotných energetických zdrojov pri výrobe tepla, minimálne straty pri rozvode tepla a účelné

využívanie tepla na vykurovanie, klimatizovanie, prípravu teplej úžitkovej vody alebo na technologické účely.

(2) Hospodárenie s teplom vyžaduje

- a) udržiavanie zariadení na výrobu, rozvod a spotrebu tepla v riadnom technickom stave a zabezpečovanie jeho včasnej rekonštrukcie a modernizácie,
- b) vybavenie zariadení na výrobu, rozvod a spotrebu tepla nevyhnutnou meracou, regulačnou a radiacou technikou a jej využívanie,
- c) sústavné vyhodnocovanie výroby, dodávky, spotreby tepla a vykonávanie rozborov tepelných strát s cieľom ich zníženia,
- d) realizáciu opatrení zameraných predovšetkým na zvyšovanie celkovej účinnosti zariadení, vyregulovanie sústav, na znižovanie tepelných strát a využívanie druhotných a netradičných foriem energie,
- e) vytváranie, preverovanie, zavádzanie a dodržiavanie noriem spotreby tepla alebo technicko-hospodárskych ukazovateľov a ich využívanie na riadenie prevádzky a zostavovanie plánu spotreby palív a energie,
- f) zavádzanie a využívanie technológie s nízkou energetickou náročnosťou,
- g) umiestňovanie zariadení na prípravu teplej úžitkovej vody čo najbližšie k miestu spotreby,
- h) dodržiavanie pravidiel na hospodárne vykurovanie a dodávku teplej úžitkovej vody a na úpravu prostredia (klimatizovanie),
- ch) navrhovanie zdrojov tepla na výrobu tepla z vykurovacích plynov a elektriny čo najbližšie k spotrebe alebo riešenie lokálnymi spotrebičmi, pokiaľ nebude z ekologických a ekonomických dôvodov výhodnejšie riešenie,
- i) pri existujúcich budovách zlepšovanie tepelno-izolačných vlastností²⁾ obvodových plášťov a zavedenie vykurovania do nových a existujúcich obytných budov viazať na plnenie požiadaviek na tieto vlastnosti,
- j) udržiavanie vykurovaných stavieb v riadnom technickom stave.

§ 4

Povinnosti prevádzkovateľov zariadení na zásobovanie teplom

(1) Prevádzkovatelia zariadení na zásobovanie teplom (vlastníci alebo správcovia) sú povinní dodržiavať zásady hospodárenia s teplom podľa § 3 a premietnuť ich do prevádzkových poriadkov³⁾ pre zdroje tepla, odovzdávacie stanice a rozvod tepla vrátane stanovenia prevádzkových režimov v závislosti od klimatických podmienok.

(2) Prevádzkovatelia vnútorného zariadenia sú povinní

- a) zabezpečiť vyregulovanie sústavy vykurovania,¹⁾
- b) kontrolovať a upravovať vnútorné zariadenia tak, aby vo vykurovaných priestoroch boli zabezpečené teploty⁴⁾ podľa § 5 ods. 6 tejto vyhlášky,
- c) zabezpečiť pri vnútornom zariadení, ktoré doteraz nie je vybavené automatickým riadením teploty vykurovacej vody podľa § 8 tejto vyhlášky, náhradný spôsob regulácie.

§ 5

Pravidlá vykurovania

(1) Vykurovacie obdobie začína 1. septembra a končí 31. mája nasledujúceho roku.

(2) S vykurovaním sa začne vo vykurovacom období v prípade, že priemerná denná teplota vzduchu⁵⁾ poklesne pod 13 stupňov °C dva za sebou nasledujúce dni a podľa vývoja počasia nemožno očakávať zvýšenie dennej teploty vonkajšieho vzduchu na nasledujúci deň, pokiaľ sa dodávateľ tepla s odberateľom nedohodnú inak.

(3) Pokiaľ vo vykurovacom období priemerná teplota vonkajšieho vzduchu⁵⁾ vystúpi nad + 13 stupňov °C a podľa vývoja nemožno očakávať pokles priemernej dennej teploty vonkajšieho vzduchu na nasledujúci deň, vykurovanie sa preruší alebo obmedzí.

(4) Vykurovanie sa ukončí v mesiaci máj, ak priemerná denná teplota vzduchu⁵⁾ vystúpi nad + 13 stupňov °C dva za sebou nasledujúce dni a podľa vývoja počasia nemožno očakávať pokles dennej teploty vonkajšieho vzduchu na nasledujúci deň, pokiaľ sa dodávateľ tepla s odberateľom nedohodnú inak.

(5) Dodávateľ a odberateľ tepla sa môžu dohodnúť na vykurovaní mimo vykurovacieho obdobia, pokiaľ si to vyžadujú podmienky,⁶⁾ pri dodržaní zásad hospodárnosti pri spotrebe tepla a ak to pripúšťajú technické a zásobovacie podmienky.

(6) Obytné a iné priestory⁴⁾ musia byť v priebehu vykurovacieho obdobia vykurované tak, aby bola v dobe ich prevádzky zabezpečená teplota stanovená v technickej norme.⁴⁾

(7) Dobou prevádzky vykurovaných priestorov sa rozumie

a) pri bytoch doba od 6.00 do 22.00 hod.,

b) pri všetkých ostatných priestoroch doba stanovená prevádzkovateľom vzhľadom na daný účel.

(8) Pre priestory plne klimatizované platia teploty stanovené a zdôvodnené v technických projektoch a v technologických predpisoch.

(9) Priemerná odchýlka od stanovených teplôt v dobe prevádzky vykurovaných priestorov nesmie byť väčšia ako $\pm 1,5$ stupňa °C.⁶⁾

(10) Pri vykurovaných priestoroch je nevyhnutné znižovať alebo prerušovať dodávky tepelnej energie mimo ich prevádzky, avšak tak, aby boli splnené požiadavky technickej normy.²⁾

(11) Pre budovy, prípadne priestory neuvedené v technickej norme⁴⁾ platia teploty stanovené prevádzkovými predpismi alebo podmienkami využívania alebo určenia daného priestoru.

(12) Stanovenie teplôt a doby prevádzky vykurovaných priestorov v odôvodnených prípadoch si môže dohodnúť odberateľ s dodávateľom tepla inak.

§ 6

Pravidlá dodávky teplej úžitkovej vody ohrievanej ústredne a dialkovo⁷⁾

(1) Teplá úžitková voda musí byť dodávaná

a) pre byty a ubytovacie zariadenia denne minimálne od 6.00 do 22.00 hod., ak sa dodávateľ s odberateľom nedohodnú inak,

b) pre ostatné miestnosti v prevádzkovej dobe podľa dohody odberateľa s dodávateľom tepla.

(2) Prerušenie dodávok teplej úžitkovej vody je možné len v prípadoch, keď nie je možné z technických príčin dodávať teplo pre jej ohrev. Pravidelné letné odstávky teplej úžitkovej vody sa realizujú v rámci 14-dennej plánovanej údržby, pokiaľ sa dodávateľ s odberateľom nedohodnú inak. Predĺženie tejto doby musí byť včas dohodnuté medzi dodávateľom a odberateľom tepla a oznámené všetkým spotrebiteľom.

(3) Teplá úžitková voda musí mať na výtoku u užívateľa teplotu najmenej 45 stupňov °C. Ustanovenia hygienických predpisov určujúcich teplotu teplej úžitkovej vody podľa účelu jej využitia týmto nie sú dotknuté.

§ 7

Meranie tepla a teplej úžitkovej vody

(1) Prevádzkovateľ zdroja tepla je povinný merať dodávku tepla na výstupe zo zdroja do tepelnej siete.

(2) Prevádzkovateľ primárnej časti rozvodu tepla je povinný merať dodávku tepla na primárnej strane odovzdávacej stanice.

(3) Prevádzkovateľ odovzdávacej stanice a prevádzkovateľ každého zdroja so samostatnou dodávkou tepla na vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody je povinný inštalovať meradlá spotreby, ktoré umožnia stanovenie tepla na vykurovanie a na prípravu teplej vody.

(4) Zariadenie na ohrev teplej úžitkovej vody musí byť vybavené meradlom spotreby vody na vstupe do ohrievačov.

(5) Prevádzkovateľ rozvodu tepla je povinný merať dodávku tepla na vykurovanie samostatne na vstupoch do každého odberového zariadenia, obytnej alebo inej budovy. Pokiaľ neinštaloval svoje meradlá, je povinný na to využívať aj meradlá⁸⁾ inštalované odberateľom pod podmienkou, že týmto meraním budú vybavené všetky odberné zariadenia na uzavretom tepelnom okruhu.

(6) Ak je z odovzdávacej stanice dodávané teplo priamo jedinému odberateľovi, meria sa spotreba tepla, ak súhlasí s tým odberateľ, len na primárnej strane odovzdávacej stanice.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa netýkajú zdrojov tepla a rozvodov tepla, ktoré slúžia len pre vlastné výrobné účely, pri ktorých spôsoby merania tepla stanoví ich investor alebo prevádzkovateľ na základe technicko-ekonomického posúdenia.

(8) Vlastníci alebo správcovia obytných alebo iných budov sú povinní zabezpečiť meranie odberu teplej úžitkovej vody u jednotlivých odberateľov.

(9) Vlastníci alebo správcovia obytných budov sú povinní inštalovať meradlá⁸⁾ tepla na vykurovanie u jednotlivých odberateľov, ak to sústava ústredného vykurovania umožňuje, po vybavení jednotlivých spotrebičov regulačným zariadením (§ 8 ods. 5).

(10) Organizácie, ktoré podľa predchádzajúcich odsekov musia merať vyrobené, dodané alebo spotrebované teplo, sú povinné využívať získané údaje na účtovanie tepla, na zlepšenie hospodárenia s teplom a teplou úžitkovou vodou, na vyhodnocovanie noriem spotreby tepla, prípadne ukazovateľov mernej spotreby tepla a bilancovanie tepla.

(11) V prípade, že ide o dodávku tepla pre jediného odberateľa, môže dodávateľ a odberateľ dohodnúť iný spôsob zisťovania spotreby tepla.

§ 8

Regulácia tepla

(1) Prevádzkovatelia zdrojov tepla, odovzdávacích staníc a vnútorného zariadenia sú povinní regulovať výrobu, dodávku a spotrebu tepla tak, aby bola dosiahnutá hospodárna výroba, rozvod a spotreba tepla.

(2) Prevádzkovatelia zdrojov tepla s priamou dodávkou tepla na vykurovanie⁹⁾ a prevádzkovatelia odovzdávacích staníc sú povinní vybaviť tieto zariadenia automatickou reguláciou parametrov teploty látky v závislosti od klimatických podmienok alebo od vnútornej teploty vzduchu referenčných miestností.¹⁰⁾

(3) Investori výstavby alebo rekonštrukcií a modernizácií obytných alebo iných budov sú povinní vybaviť časti budov, ktoré sa výrazne odlišujú vonkajšími klimatickými podmienkami, samostatnou automatickou reguláciou teploty látky pri uvedení do prevádzky alebo dokončení rekonštrukcie alebo modernizácie.

(4) Investori, vlastníci alebo správcovia budov a priestorov, ktoré nebudú alebo nie sú trvale využívané, musia ich vybaviť pri uvedení do prevádzky zariadením na automatickú reguláciu dodávky tepla s cieľom obmedziť alebo prerušiť vykurovanie v dobe mimo ich využívania. V prípade, že v týchto budovách sú niektoré priestory trvale využívané, je nevyhnutné ich vykurovať a regulovať oddelene.

(5) Vlastníci alebo správcovia budov sú povinní v priestoroch a miestnostiach¹¹⁾ vybaviť jednotlivé spotrebiče určené na vykurovanie individuálnym automatickým regulačným zariadením,¹²⁾ ktoré udržiava teplotu v stanovenom rozmedzí, pokiaľ to dovoľujú technické podmienky.

§ 9

Spoločné ustanovenia k pravidlám vykurovania, regulácii a meraniu tepla

(1) Investori, projektanti a prevádzkovatelia zariadení na zásobovanie teplom sú povinní pri ich navrhovaní, výstavbe a rekonštrukciách zabezpečiť, aby tieto zariadenia boli vybavené regulačným a meracím zariadením.

(2) Prevádzkovatelia zariadení na zásobovanie teplom zodpovedajú za riadnu prevádzku a údržbu regulačných a meracích zariadení pokiaľ ide o meracie zariadenia, aj za ich overovanie.

(3) Pokiaľ nebude zariadenie na zásobovanie teplom zriadené a uvedené do prevádzky pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky vybavené meracím a regulačným zariadením, poskytne dodávateľ odberateľovi zľavu z ceny dodaného tepla

- a) za jednotlivé zariadenia v prvom roku po uplynutí termínu uvedeného v odseku 4 vo výške 10 %, v druhom a ďalšom roku vo výške 20 %,
- b) pri dvoch a viacerých zariadeniach v prvom roku po uplynutí termínu uvedeného v odseku 4 vo výške 20 %, v druhom a ďalšom roku vo výške 30 %.

(4) Termíny plnenia jednotlivých ustanovení pre zariadenia na zásobovanie teplom zriadené a uvedené do prevádzky pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky sú

- a) § 7 ods. 1 do 1. 9. 1992,
- b) § 7 ods. 2 do 1. 9. 1992,
- c) § 7 ods. 3 do 1. 9. 1993,
- d) § 7 ods. 4 do 1. 9. 1993,
- e) § 7 ods. 5 do 1. 9. 1993,
- f) § 7 ods. 8 do 1. 9. 1994,
- g) § 7 ods. 9 do 1. 9. 1995,
- h) § 8 ods. 2 do 1. 9. 1993,

ch) § 8 ods. 5 do 1. 9. 1995.

(5) Pokiaľ nebude zariadenie na zásobovanie teplom uvedené do prevádzky po nadobudnutí účinnosti tejto vyhlášky vybavené meracím a regulačným zariadením, sú dodávatelia povinní poskytnúť zľavu z ceny dodaného tepla odberateľom vo výške 30 % z fakturovanej sumy.

(6) Dodávateľom sa rozumie organizácia, ktorá fakturuje dodávku tepla odberateľom. Vo vzťahu k § 7 ods. 3, 5, 8, 9 a 10 a § 9 ods. 3 a 5 sú odberateľmi všetci užívatelia bytov a nebytových priestorov v budove.

(7) Za fakturačné meradlo sa považuje také meradlo, ktoré meria tepelnú energiu prechádzajúcu zo zariadenia dodávateľa do zariadenia odberateľa.

(8) Odberateľ je povinný dodávateľovi umožniť bez úhrady umiestnenie meracieho a regulačného zariadenia.

(9) Užívateľ bytu alebo nebytových priestorov je povinný umožniť montáž príslušných meradiel, vodomerov teplej úžitkovej vody a regulačných zariadení.

ČASŤ III

§ 10

Zásady riadenia sústavy centralizovaného zásobovania teplom

(1) Organizácia, ktorá na základe vzájomnej dohody medzi jednotlivými prevádzkovateľmi zariadení sústavy riadi prevádzku celej sústavy, je povinná spracovať a vydať po dohode s ostatnými zúčastnenými organizáciami zásady riadenia sústavy.

(2) Zásady riadenia sústavy obsahujú najmä

- a) povinnosti riadiacej organizácie a prevádzkovateľov jednotlivých zariadení sústavy na zabezpečenie spoľahlivej, bezpečnej a hospodárnej prevádzky sústavy a jej jednotlivých častí,
- b) spôsob zabezpečenia plynulej dodávky tepla, odberateľom pri dodržaní parametrov teplonosnej látky,
- c) zásady optimálneho riadenia prevádzky zariadení sústavy,
- d) spôsob vyhlasovania a aplikácie regulačných opatrení odberu tepla.

(3) Organizácia, ktorá riadi prevádzku celej sústavy je povinná spoločne s prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení sústavy po prerokovaní s príslušným obecným alebo okresným úradom spracovať a vydať plán regulačných opatrení a letných odstávok, havarijný plán pre sústavu obsahujúci súhrn nevyhnutných opatrení na obmedzenie škôd v dôsledku havárie.

ČASŤ IV

OCHRANNÉ PÁSMA

§ 11

Šírka ochranných pásiem

(1) Ochranné pásmo primárnej časti rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po oboch stranách tohto zariadenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo k tomuto zariadeniu, ktoré predstavuje

- a) pri primárnej časti rozvodu tepla v zastavanom území na každú stranu 1 m,
- b) pri primárnej časti rozvodu tepla mimo zastavaného územia na každú stranu 3 až 5 m podľa stanovenia prevádzkovateľom tohto zariadenia.

(2) Ochranné pásmo odovzdávacích staníc je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 3 m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu staníc.

(3) Ochranné pásmo sekundárnej časti rozvodu tepla je stanovené jeho prevádzkovateľom, a to len v prípadoch, keď by mohlo dôjsť k ohrozeniu plynulosti a bezpečnosti prevádzky.

(4) Ochranné pásmo nevzniká

- a) pri primárnych častiach rozvodu tepla, ak prechádza technickým podlažím vykurovaných budov,
- b) pri odovzdávacích staniaciach, ak boli umiestnené vo vykurovaných budovách.

§ 12

Ochrana primárnej časti rozvodu tepla a odovzdávacích staníc

V ochranných pásmach je bez súhlasu prevádzkovateľa zakázané

- a) vykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť zariadenie na rozvod tepla, plynulosť a bezpečnosť jeho prevádzky a údržby, alebo pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb alebo majetku (napríklad uskladňovanie a práce s horľavinami a výbušnami, prejazdy ťažkých mechanizmov),
- b) vykonávať stavby a umiestňovať zariadenia, vykonávať výkopy alebo navrhovanie zemín alebo iného materiálu, vysádzať trvalé porasty.

§ 13

V blízkosti ochranných pásiem, t. j. v priestore bezprostredne nadväzujúcom, je bez súhlasu prevádzkovateľa zakázané umiestňovať zariadenia, prípadne stavby alebo vykonávať činnosti, pri ktorých poruche, zrútení alebo nesprávnej manipulácii by mohlo dôjsť k ohrozeniu plynulej a bezpečnej prevádzky zariadenia na rozvod tepla (napr. skládky horľavín a výbušnín, čerpadlá pohonných hmôt, plynojemy, stožiare, vykonávanie trhacích prác).

ČASŤ V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 14

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška č. 93/1987 Zb. o rozvojových teplofikačných štúdiách, prevádzke, údržbe a ochrane zariadení pre zásobovanie teplom a vyhláška č. 94/1987 Zb. o hospodárení s teplom, pripájacích podmienkach a zmene teplonosnej látky.

§ 15

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Ing. Belcák v. r.

- 1) ČSN 06 02 10 Výpočet tepelných strát budov pri ústrednom vykurovaní.
- 2) ČSN 73 05 40 – 9 Tepelno technické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov. Názvoslovie. Požiadavky a kritériá. V zmysle ČSN 38 64 41 je zakázané montovať tesnenie v miestnostiach s inštalovanými plynovými spotrebičmi bez odťahu spalín.
- 3) Vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 25/1984 Zb. na zaistenie bezpečnosti práce v nízkotlakových kotolniciach. ČSN 07 07 10 Prevádzka, obsluha a údržba parných a horúcovodných kotlov.
- 4) ČSN 06 02 10 Výpočet tepelných strát budov pri ústrednom vykurovaní – tabuľka 3.
ČSN 25 80 05 Názvoslovie v odbore merania teplôt. Pre byty platí priemerná teplota 20 stupňov C meraná guľovým výsledným teplomerom. Pre orientačné zistenie tejto teploty možno použiť bežný ortuťový teplomer, ktorého nameraná hodnota sa koriguje na výslednú teplotu pri konvenčnom spôsobe vykurovania miestnosti (bežné ústredné vykurovanie s vykurovacím telesom) odpočítaním:
 - a) 1 K (1 stupeň C) v miestnostiach s jednou vonkajšou stenou,
 - b) 1,5 K (1,5 stupeň C) v miestnostiach s dvoma vonkajšími stenami (podkrovné, rohové),
 - c) 2 K (2 stupeň C) v miestnostiach s tromi a viacerými vonkajšími stenami alebo s nadmerným zasklením.Teplota vo vykurovanom priestore sa meria v dobe prevádzky vo výške 1,1 m nad stredom podlahovej plochy bez vplyvu oslnenia. Priemerná teplota predstavuje jednu štvrtinu súčtu teplôt meraných o 8.00, 12.00, 16.00 a 21.00 hod. alebo je priemerom teploty registrovanej po celú dobu prevádzky.
- 5) Priemer dennej teploty vonkajšieho vzduchu je štvrtina súčtu vonkajších teplôt meraných v tieni s vylúčením vplyvu prípadného sálania okolitých stien o 7.00, 14.00 a 21.00 hod., pričom teplota meraná o 21.00 hod. sa počíta dvakrát, alebo je priemerom teploty registrovanej po dobu 24 hodín denne.
- 6) ČSN 06 03 10 Ústredné vykurovanie. Projektovanie a montáž.
- 7) ČSN 06 03 20 Ohrievanie úžitkovej vody. Navrhovanie a projektovanie.
- 8) Vodomery a meradlá tepla podľa zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii, rozdeľovače vykurovacích nákladov podľa zákona č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve, odbor výrobkov 484 zariadenia na ústredné vykurovanie a odbor 388 prístroje meracie.
- 9) Netýka sa nízkotlakových kotlov na tuhé palivá, tieto kotly budú vybavené reguláciou výkonu.
- 10) Rozumejú sa tým také miestnosti, v ktorých je priebeh vnútornej teploty charakteristický pre celú vykurovanú stavbu alebo jej časť.
- 11) Netýka sa referenčných miestností alebo miestností so zónovou reguláciou.
- 12) Termostatické regulačné ventily vykurovacích telies alebo iná automatická regulácia teploty.

